

Sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet

Kaupunginhallituksen iltakoulu 1.12.2025

Riikka Kiljander-Kiiskinen, konsernipalvelujohtaja

Pirjo van Nues, rahoitusjohtaja

Yleistä

- Kuntalain 14 §:n 6 kohdan mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista
- Valtuusto on hyväksynyt nykyiset sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet Vantaan kaupungissa 11.12.2023
- Nykyisten periaatteiden sijoitustoimintaa, varainhankintaa sekä konserniyhteisöjen rahoitusta koskevat osat ovat edelleen ajantasaisia
- Periaatteissa kaupungin antamia takauksia koskevissa osissa sen sijaan on havaittu päivitystarvetta sen varmistamiseksi, että kaupunki voi kuntalain ja valtioneuvoston asetamissa rajoissa toimia kunnan tehtäviin liittyvien hankkeiden takaajana/vakuuden antajana

Muutokset takauksia ja muita vakuuksia koskeviin periaatteisiin 1/2

- **Nykyisten periaatteiden mukaisena pääsääntö, että kaupunki myöntää takauksia ainoastaan omille konserniyhteisöilleen ehdotetaan sellaisenaan poistettavaksi ja korvattavaksi selkeämmillä linjauksilla siitä, missä tilanteissa kaupunki voi taata muiden kuin konserniyhtiöiden vastuita**
 - Periaatteisiin ehdotetaan myös kirjattavan tarkemmin auki kuntalain 129 §:n säännökset kunnan takauksen antamiseen liittyen
- **Periaatteisiin täsmennettäisiin, että kaupunki voi myöntää takauksia EU:n valtiontukisäännöt sekä soveltuvat kansalliset säännökset huomioiden kuntayhtymille ja julkisomisteisille yhtiöille, joissa se on jäsenenä tai osakkaana samoin kuin muille yhteisöille, jotka eivät kuulu kaupunkikonserniin, mutta joiden perustamis- tai osakassopimuksessa kaupunki on erikseen sitoutunut järjestämään omistustaan tai osuuttaan vastaavasti yhtiölle rahoitusta tai antamaan takauksen**
 - Osakkuusyhteisöille, julkisomisteisille yhtiöille ja kuntayhtymille annettavien takausten periaatteet pysyisivät asiallisesti ennallaan poislukien panttauskieltositoumuksen vaatiminen, jota koskeva vaatimus poistettaisiin:
 - lähtökohtaisesti takaus voidaan myöntää kaupungin omistusosuutta vastaavan pitkäaikaisen lainan tai vastaavan rahoitusjärjestelyn määrälle, mikäli muut omistajat tekevät vastaavan takauspäättöksen oman omistuksensa puitteissa
 - kaupunki ei yksin ilman erityisiä painavia perusteita kannata taloudellista vastuuta yhteisöstä, jossa se on vähemmistöosakkaana/-omistajana tai kun mukana on muita merkittävällä panoksella olevia omistajia.
 - Kaupungin edut tulee kuntalain 129 §:n mukaisesti turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kaupungin riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan.
 - ~~kaupunki vaatii pääsääntöisesti panttauskielto- eli ns. negative pledge sitoumuksen~~
 - kaupunki perii takauksesta pääsääntöisesti takausprovision

Muutokset takauksia/vakuuksia koskeviin periaatteisiin 2/2

- Muiden yhteisöjen lainojen tai rahoitusjärjestelyjen takaamista koskevaa periaatetta esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa takaus voidaan vahvoilla perusteilla myöntää sellaisen yhteisön hyväksi, jossa kaupungilla ei ole merkittävää omistusta, jossa se ei ole sitoutunut omistustaan vastaavasti järjestämään yhtiölle rahoitusta tai jossa se ei ole osakkaana
 - Nykyisten periaatteiden mukaan tällaiselle yhteisölle voidaan myöntää takauksia ainoastaan poikkeustapauksessa ja vahvoilla periaatteilla
 - Muutoin näille yhteisöille myönnettävien takausten periaatteet pysyisivät ennallaan pois lukien se, että panttauskieltositoumusta vaadittaisiin jatkossa ainoastaan, mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi. Takauksen myöntäminen muille yhteisöille edellyttäisi mm. seuraavaa:
 - takauksen myöntäminen tukee kaupungin strategiaa ja palvelutavoitteita tai takauksen myöntäminen on välttämätöntä esimerkiksi uuden palvelutuotannon syntymiseksi, eikä myöntäminen vaaranna markkinoiden toimivuutta tai vääristä kilpailua
 - kaupunki vaatii panttauskielto- eli ns. negative pledge –sitoumuksen, mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi
 - kaupunki vaatii takaukselle turvaavan vastavakuuden
 - kaupunki perii takauksesta takausprovision

Takauksen/vakuuden hakemisen ja myöntämisen prosessi

Takaushakemuksen ja hakijayhteisön/sen taustakonsernin arviointi

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin taustat ja johdon osaaminen

Miten pitkään hakijayhteisö/sen taustakonserni on toiminut ko. alalla? Onko johdolla osaamista liiketoiminnasta ja investoinnin toteuttamisesta? Onko kaupunki rahoittanut aiemmin ko. toimintaa (esim. avustusten kautta)?

Hakijayhteisön sekä sen taustakonsernin maksukyky ja taloudellinen tilanne

Onko hakijayhteisöllä/sen taustakonsernilla kyky hoitaa lainan takaisinmaksu tulorahoituksellaan? Kuinka paljon hakijayhteisö on ennestään velkaa ja miten velkaa on hoidettu? Onko maksuhäiriöitä ja mikä on rating? Viimeisimmät tilinpäätökset ja kuluvan tilikauden kirjanpitoajo -> miltä hakijan/sen taustakonsernin taloudellinen kokonaistilanne näyttää. Onko leasing-/vuokravastuita? Minkälainen on takauksen kohteena oleva laina (lyhennystapa, viitekorko ja marginaali ja laina-aika) sekä mitkä ovat rahoittajapankin edellyttämät vakuudet?

Investoinnin kohde ja kelpoisuus vastavakuudeksi

Miten investointi on suunniteltu toteutettavaksi? Mikä on investointikohteen vakuusarvo valmiina? Liittyykö rakennuttamiseen erityisiä riskejä? Miten investointi tukee kaupungin palveluverkkoa? Onko takauksen hakijalla/sen taustakonsernilla muuta vakuuskelpoista omaisuutta?

Konserniohjeeseen tehtävä muutos

- Konserniohjeen kohdassa 8.1 on seuraava määräys

Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti vain omille tytäryhteisöilleen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla

- Määräys ehdotetaan sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteiden päivityksen yhteydessä poistettavaksi konserniohjeesta
- Muutos perusteltu, koska konserniohjeen soveltamisalana on kaupunkikonserni eli kaupunki ja sen tytäryhteisöt sekä tytäryhteisöjen alakonsernit